

Skiriu Nijolei

SCITAS **B**IRGELIS
VISADAN ESMA
eilėraščiai

SIGITAS **B**IRGELIS
VISADAN ESMA

e i l é r a š č i a i

PUNSKO „AUŠROS“ LEIDYKLA
2006

ISBN 83-87604-54-2

© Copyright by Wydawnictwo „Aušra” Sp. z o.o.
© Sigitas Birgelis

Tėvynė, Dievop besistiebiani Lietuva. Tylus josios tūkstantmetis iškalbumas, šykščiai paliudytas Kvedlinburgo analų, liudijamas Jotvos dangaus ir žemės, ir jos vardų, ir jos žodžių. Knygos pavadinimas jotvingiškas. Yra ir jotvingiškų eilučių, eilėraščių – kaip brangių inkrustacijų.

Apskritai šios knygos Sigito Birgelio eilėraščiai ir panėši į kokias inkrustacijas: „aludaris / žodžius darys“, ir tegu tie žodžiai sau putas – kitų eilutėse. Tik jau ne Sigito: jis pakels kokį žodį lyg daiktą nuo savo kasdienio smėlkelio, nupūs dulkes – dienų ar šimtmečių, – ir atsargiai įglaus taupian savo eilėraštin. Įglaus taip, kad tą žodį kaskart galėtum regėti – vis kitaip viltimi atsitvieskiantį, vis besikreipiantį:

pasirinkau tave
kaip vienuma
renkasi tylą

kaip toluma
geidžia
vienatvės

Vladas Braziūnas

LEMTINGO PRISILJETIMO LINK

*sapnuoju**Tėvynės nuotrauką**išimtą**gamtovaizdį**(Vingrėnuose)**Šešupės slėnis**pakelia**uodegą**paneria**galvą**po smėliu**eina**kresnos savaitės**klausimais**nusilenkia**Dievo žvakei**pagirdo Nemuną*

kodėl neišsižadėti

savo laiko kaltės

Nemuno, Neries

lyg būtų kas

miręs

siūlai veda

prie kamuolio

virbalai

prie mezgėjų

megztiniai

prie kūno

kūnas

prie žemės

žemė

prie Lietuvos

*Tėvynėje**akimirkos**kandžiojasi**lyg uodai**pro svetimą**langą**naktys lenkiasi**apžėlusiam mėnuliui**saulės garai**kyla**pro garuojantį**Seivį**žuvis gaudau**neturiu galimybės**paliesti**Lietuvos*

*kiek kainuoja vieno šviesmečio
šėšelis
vienos sekundės
jotvio atėjimas*

*rankos
įsiskverbios į gimdyvės kūną
pataiko
į gyvybę*

sancedrino teisme
sarkastiško belaukiant
antrojo
galimo
neatėjimo

ligoniai
koridoriuose paguldę
lovas
gyvenimą pritaiko
mirusiųjų laidojimui

šiandien

*jau be tuščiabučinių
išgirsiu jūros dažnį*

priklaupsiu

*prie blondinės
plaukų*

pastatytų

*pakeltų
tiltų*

eurobučiniai

*silpniausių grandinių taisyklėse
vėluoja*

*akimirkos**jau yra**telefonų virtinėj ———**skambink lūkesčiams**žinutė kairėje**dešinėje žinia**sąskaitom lenda**žemės drebėjimas*

*žodžiai Lietuvoj
pasižiūri į veidrodį
tylos sparnais
įsiliepsnoja*

*dūmais
prisiklijuoja
prie lūpų*

*lyg paskutinio
sekmadienio
mišios*

*saulė autodestrukcijoje
vis dar be
nesiskutusio
išrintais džinsais*

*vis dar be vakaro
pratęsto gyvuliais
sparnais
pašauktų paukščių*

*vis dar be to
ko ieškom
ko bėgam vandeniui
į valandas pro Dauspūdą*

*alus pilstomas
ir geriamas
kad apsuktų galvą
negalvojimui*

*dėl lūpų
panirusių
bokalo taurėj
grasinusių gyvybei*

*aisčių keliai
kryžkelės
akimirkai grįžta
per laiką*

*netoli nuo moters
nukrenta jos bučiniai
nuėję vandenys
nuaitrina gyvybės obuolį*

*deklaruojame klausimus:
kokią mirtį
reiks išgyventi?
koku juoku
juoktis?*

*ar negęsta žvakė
kai tyli gitara be stygų?
kai ugnis nepripažįsta
ugniagesių?
o vanduo – gesinimo
laiko?*

*šalia organinio vėjo
dalgio, pjovėjo
ir laukų atėjusių
iš Lietuvos*

*kamerinio rojaus objekte
du stalai, dvi kėdės...
du prigludę ežerai
įsipiešę į Ančios kūną*

*organinės medžiagos
ir upių baltymai
lyg ledyno dešimtmetis
kitos tėviškės širdy*

*supūdyto šieno tvarkos
į tvartą
suvestiems gyvuliams
nepaaiškinsi*

*kodėl kai nelyja
lyja lietus
kodėl nuo kalno
pakrautas
išvirsta vežimas*

*kodėl skauda kai skauda
kai gyvuliai
atrajoja ramybę
linguoja galvas*

*visai ne pradžioj
prasideda paskutinis
būtasīs dažnīs*

*atkloju tave
žiūriu pro mikroskopą
į tavo akių mėlyną dykrą*

*išsišiepę plaukai
veja vėją
stiebiasi į šukas*

*pievoje**kirminas**nuolankiai**prašo**nepjauti**žolės**atolas**dirvonuos**kitų**metų**žolei*

*lapės uodega ilgesnė
nei jaunamartės šypsena
nuoga jos bamba
dar ne pasaulio vidurys*

*kodėl gatvėje
kai vasara pasiveja rugpjūtį
stelmužės viksva
išgyvena baimės artumą*

*moterų rankomis priartėja
viksvos saulėtekis
rūke glamonėmis skendi
ežero gelmė*

*laiką atidarykim
kaip šampano butelį
burbulai svaigina
galvą praskelia*

*taures pakelkim
už tas užmirštas
už anas
kurios pakeičia laiką*

*bučiniiais užkqskim
rankų šilumą
kišenėse
sudėkim*

*Šešupė glaudžia pakrantes
pirmojo
lemtingo
prisilietimo
link*

*rugiuose
prinokusios
varpos*

*Lietuvoje
kur jau seniai nėra
šalto vandens
kur Tėvynės meilė
baigia kepti
ant iešmo*

*lenda į kalendorių
dienos
naktys
kariasi
ant Lietuvos*

*atminties juostoje
atrajoja
Jonuškaitės
ir Markevičiaus
nemigą*

*Europoje
agropinigai
krenta
kaip mana
(ne)norintiems
eiti
į ES dykumą*

*galima buvo mirti
visai paprastai
arba kiek nori
kiekvieną dieną
24 valandas
per parą*

*kaime nesigirdėjo giesmių
jei verkė
vien dėl to
kad nelijo*

*pirmas ir paskutinis
be pradžios ir pabaigos
bus užverstas
Kristus*

*gimiau toli
nuo Kirsnos ir Kirsno
sekmadienio rytą*

*aprengiau Turtulį
pakabinau slėnį
pagirdžiau Galadusį*

*žongliravau Seivį
mėčiau Vilkpėdę
iš kairės į dešinę*

*paleidęs internetą
teleportacijos
vengiau
kaip ugnies*

*jie seniai
palaidojo
mano
kūną*

*tik iš inercijos
šventė
mano
prisikėlimo dieną*

*Tėviškėje
fotografuoju
vakaro tylą
lyg daiktą*

*užuoat parsinešęs naktį
paleidžiu namo
saulėlydžio
rytą*

*baltymai**plaka širdyje**ritmą**gyvenu —**gyvenu —————**gyvenu —————**vestuvių maršą groju**išderintom kinkom**žarnyno**šoku basas**ant ajerų**lyg duonos kepalas**lyg šampano kamštis**pamergės vartuose**kurie bijo**peržengti**skaistybę*

*moterys kandžioja lūpas
kad prisimintum
laiko naršyklėje
pakibusį web bučinį*

*akių vitrinoje
vaivorykštės juosta
ant ežero pakylos
tyvuliuoja išganymo plynė*

*meškerioja naiviai einančius
gerti kavos, kai Albinas
spaudžia buteliui ranką
lyg nebūtų stiklinis likimas*

*saugoja miegą
lyg sapnuotų ką nors
prie vartų, kurių nesaugo
pirmosios aušrinės gaidys*

*tai tik pusė dainos
išimtos iš Lietuvos lūpų*

*norausvinta pakalnė
kryžių kapinaitėse
stumdosi prieš audrą*

*Barsukalnio tolis
siūbuoja beržynais
vizgina pakrantėm
pastoja šviesą
dviem
žada vienatvę*

*traukiu**tave**iš**telefono**laidų**uzurpatorius**visažinis**el. paštas**ateina**be virusinio**sakramentinio**kūno**gelmės**palemonas**tarp dviejų**alegoriškai**alergiškų**kūnų*

motiną

atimk

pridėk

tėvą

padalyk

džiaugsmą

padaugink

rūpesčius

gyvenk

po šaknim

kelk kvadratu

mirtį

*rytas buvo
kaip kiaulė*

*sapnavau tave
vidurius plaunančią*

*atsiklaupusį tėvą
mačiau
peiliu perėjusį
laiką*

*laukėm skerdienos
riebios mėsos
iš kraujuojančios
geležies*

*šeriai svilino rankas
ėjo iš ugnies
iš deginamo kūno
visai praradusio
viltį
prisikelti*

*saulė numeta
kamuolį
nuo horizonto
pečių*

*nakties vartuose
į pražiodytą akimirką
leidžiasi vienišo
mėnulio akys*

*lyg niekam
nerūpėtų
kad nematyt
Lietuvos*

*ilgesingais žodžiais tylėjom
anapus savęs atsibudę
neįsivaizduojamai buvo gražu
ir viskas aplink mus žydėjo*

*ieškojom savęs neįmanomų
anapus neįmanomo laiško
visai neįmanomo laiko
tąsyk neįmanomos Lietuvos*

apy pietė

po sunkaus

ryto

gimdymo

rankose

lauknešėlis

laumžirgių

vasaros pradžia

avietėje

susispietusių

bičių

koriai

traukia medų

tiesiai iš butelio

lyg būtų kas neįspėjęs

kuo visa tai baigiasi

*rugiapjūtē
beldžiasi
iš laukų
į rankas*

*ima dalgį
pieštuką
piešia žiogą
baltina rugius*

*lūpos
dienom
pradedą gerti
plaučius
verčia
rūkyti*

r a n k o s

*nuo erškėčių
atšokusios
nuo ugnies
atvėsusios*

r a n k o s

*sugebančios atkimšti
akimirkos butelį
spiritu
apgirdyti
sielą*

*noriu krislelio
Madagaskaro salos
iš akių
ištrūkusio
blondinės šypsio*

*noriu
tavo kūno
žemėlapiu
kalnelių
ir klonių*

*noriu
pasikeitusios
pradžios
prisikėlimo
iš miego*

*tu tokia
tolima —————
vos už keleto
žvilgsnių*

*bandau nešiukšlinti
vandens
gintarinis akmuo
atneš
jūros krantą*

*ganau kvietimus
vykti prie jūros
Baltija
saugo man kojas*

*nusirengiu
tikrovę
apsirengiu
Kristumi
neklasiu kodėl
naktiniam bare*

*ne juodas
ne baltas
ne šaltas
ne kaltas*

*drasko
širdį
neprikelia
iš Lietuvos*

*ieškai manęs
glamonėms pagimdyti
bučiniiais pašerti
alsavimu prijaukinti*

*dar bandai
nuskinti nenunokusį
aukšta trajektorija
į širdį taikyti*

*laiko žuvėdroje
pareinu
savos Jotvos
įsūnytas*

*apčiuopiam neapčiuopiamą
negertiną troškulį
geriam jotvingių žodžius
Tėvynės įsčiose*

*Kailas, Sūduva! Kailas, Prūsija!
Tu esei mūsų žemien!
Tu esei šventinta na žemien!
Šventintas virst
Tvajas Emenis!*

*Sveika, Sūduva! Sveika, Prūsija!
Tu esi mūsų žemė!
Tu žemėje šventa!
Šventas yra
Tavo Vardas!*

*Kailas, zemien jotvings!
Sūduva – majas emenis!*

*Kuei Jūs buvinitei?
Kuei Tvojas Emenis?
Kai varan astei?
Kuei Tu esei
Mūsun nusasai galan?*

*Sveika, jotviņ žeme!
Mano vardas Sūduva!*

*Kur Tavo buveinė?
Koks Tavo Vardas?
Kiek Tau metų?
Kur Tu esi
Mūsy mirties valandq?*

*duryse**palieku**Lietuvą**dėl vienos**primityvios**blizgančios**akimirkos**tausoju jas**besimeldžiančias**kitoms**tėvynėms*

NEMOKU LIETUVOS

*tavo netikėjimas
nevilty
nežada
tikėjimo*

*tavo laiškai
rašo
laiškus*

*sudabartina
gyslose
kraujo rašalą*

nesigydyk

nuo manęs

neišspjauk

iš lūpų

kuo dažniau neateinu

tuo labiau

e s a m e

kuo daugiau

galvoju

tuo mažiau ilgiaus

visatoje

kurioje

tavęs ieškau

*Įkandin Sainos ir Saino
Šalčios, Dainos ir Dainavos*

*Nekas iš praeities pareina
Netraukia niekas jotvingių dainos*

*Tyrlaukių dausom Ungurapė
Romintos girios pakrašty...*

*Nevaikšto stirna, briedis, lapė
Nei Donelaičio Regina Olefanti*

*Nuo švento ežero, upyno
Maurai apkūnūs, netikri*

*Keistai ieškojimą nutapo
Saulėlydžiai raudoni ir keisti*

(Ne)išvengta prisilietimų

(Ne)sielos žvilgsnių

Panaktinių sūduvių

Ištraukusių širdį

Išrengta (ne)sutuoktinio

(Ne)sielos dvyne

Sūduvos plotas

Ribotas

*sielos materija skleidžiasi
moterų kojomis
prieš lietu*

*vakaro kokonas
ežero tyloj
saulėlydžius erzina*

*temperatūra krenta
žemiau
jūros lygio*

*išnyra
ūkanotas
Jotvos juostos
pakraštys*

balsu

šaukti

nemoku

Lietuvos

plaukti

laike

pilnam

spygliuotų

ežerų

*sutartinė plaka
sutuoktinių
jaunų širdy
po berželiu*

*blogų šviesų
operacinė
keliu
namo pareinančiu*

*dviejų
stovėjimų
visai plikų
besąlygiškų atsidavimų*

*kiek tęsiasi
 žuvies
 balso
 trukmė*

*kiek metų
 paukščio
 skrydžio
 aukštis*

*kokia
 vienos
 senatvės
 vaikystė*

*koks
 bičių korys
 kopiančiam ir iškoptam
 medaus mėnesį*

*koks
 gyvenimas plaka
 širdy
 negyvojų*

*kresnas, barzdotas
jotvis
kirviu
maišo medų
su vynu*

*išjungia
televizorių
neklausia
kodėl
negeriu*

*gyvenimo groteskus
kas dieną
po du*

*eisena
į dviejų gyvenimą
jaukioj vienatvėj*

*prasta buveinė
(ne)uošvė, (ne)svainė
šaltas pagirių vanduo*

*bučiniai**pasėti**kaip aš**(vienas)**pienių lankoj**raudonai, geltonai, mėlynai**žydintis**darganotas**atsisveikinimas**kurčiųjų garsas**atsijungęs**niekieno jūroje**plaukioju**vasaros**atostogas**menu*

*kiek žmonių
praeita
kiek
bučinių
maršrutus keista*

*kiek
dangaus statinių
griauta*

*kiek
ant zikuratų
kopta*

*kiek kartų nežinota
kas tai
zikuratas*

*pabaliais**nušoliuoja**Dievo**širdis**greit laikas keis**voratinklių lūpas**keisis**mano lemtis**pykina**senatvė**tas senas laikrodys**naujais sąnariais*

*nuo šv. Brunono
kryžiaus erdvės
įsriedės
LIETUVA*

*Sūduva
saulėlydy
ties Sitkiemiu
ir Bartų giria*

*Ramūs būkite
Galindijos
Romintos girios ainiai*

*Budrios
romuvos
liepų šventų vaidilutės*

*Vyrai
Būdviety
qžuolų girių sargyboje*

*Degučiuose
Smalėnuose
šalia Lietuvos*

lūpose
iš paskutinės
vilties

artumu
tyliu bučiniu
šaukiu

namo —
karvės, namo
veskit
į amžiną rytą

*gyjantis laikas
sidabrinės dienos
rudeniop*

*čia užsibūta
laukta Priskilos
Akvilą siūsta velniop*

*prieš du tūkstančius metų
ne anksčiau
ne vėliau*

*rudens žibalinė aušra
rūke, kuriame matosi aiškiai*

*nepriklausomybė
paminklas
Tėvynė*

*pasiimk regėjimo našta
(daraktorių, knygnešių)
neuždraudžiamą raštą*

*Šešupės pakrantė
tarp dviejų (abiejų)
krantų*

*neišmanėliai**glaudžia rankas**žiūri pro pirštus**eina pro šiukšlyną**lyg pro apylanką**į vienatvę*

būk svetimas

vesk į artimą

vieškelį

į tolimą

Tėvynės artumą

žodžių tylėjimą

iš anapus ateis

žodžių tvarka

surimuota

pro šalį praeis

gal dar nelis

eilėraštis

*einu lauks
parūks sau*

*durniau –
sakau sau*

*aludaris
žodžius darys*

*užsakys
demo rytą*

*plepės po viskio
viską*

*gero apetito
gero ryto*

*nėra nieko
už juodaakės
baltųjų eilių*

*už pienės pūkeliu
išjudinto
vandens malūno*

*po klevu
po lapu
suartėjimo link*

*einu šviesią naktį
tikėjimą žydrą
sapnuodamas*

*sudėliojau raides
į formas
ir palaukė
pakvipo
Lietuva*

*einu takeliu
su žiogu
su moliūgu*

*rūpesčių tiek daug
ir daug rūpintojėlių*

*būk
tvirtapradė
tvirtagalė
Tėvynė*

*liepsna lašėjančių žvakių
kapuos nuleidžia vėsq
užsitęsia šermukšniuos
vėlinių pageltusi lemtis*

*lengvas molis
tebūna
žemelei*

*tiek žemėje
 tiek vandeny*

*pasilenkiu prie telefono
skaitmeninių
koduotų laukų*

*ieškau knygos lapų
daiktavardinių
tėvynių*

*raidžių
prasidedančių
R*

*kuri pirma
būna gyvybė —————
varlės ar gandro?*

*nuo kokio žvilgsnio
prasideda
meilė?*

*kuriam grotuve
paliktas
vaikystės įrašas?*

*kuri šviesesnė
saulės dalis
pagiriojant?*

*kokią naktį
sapnuodamas
skambinu iš Zarasų?*

*ragelyje
tavo balso
sinkopė*

*visų vaivorykštės
spalvų
šiluma*

*nei sudie tarti
nei ryteli
mielas*

*nebijau bejausmių
išderintų bėgių
garvežių, likimų*

*nieks nesaugo
jų pervažose
užsitęsusių dainų*

*retėja
viskas retėja
artėjant traukiniui*

*likimų tiek daug
bet nė vieno
nepažįstamo*

*rytas
įvykius krauna
į akinius*

*iš namų
pamojuoja
išeidamas*

*Kvedlinburgo
metraščius
skaito*

*lyg nebūtų
gulėjęs
1000 metų*

*Tėvynės meilė
nepaaiškina
pasaulio piliečių
ausimis*

*negimusių vaikų
skundas
abortais
paverčia laiką*

*Lietuvoje
jis užrašomas
purvinom rankom
ir būtinai
valgant uogienę*

*Antazavėje**iš laiko išlįsk**lyg iš odos**vaivorykštė nori**pypkės**romuvos dūmo**keturi vorai sveikina**keturi vaikai miega**(ne)žmonių kambary*

*kviečia gerti kavos
rytas
nuklojęs patalą*

*pro nemigos langą
lyja
aušra*

*nenoriu keltis
vaikau
išblyškusių saulę*

*apkabinęs tave
pramiegu
skaisčių lelijų rytą*

*gulbiną
besiglaudžiantį man
prie krūtinės*

*kartoju mažąjį dekalogą:
lovoje nešauk!
neapvilk! nevok!*

*už pirmųjų žiedų
rankų grubėjimo
šiaurės tylos
pirmojo vakaro
vestuvių nakties
juodumo*

*skaisčiai
nubalinti
žiedai
bijo
išstartų
žodžių*

*nuo kūno makštis
atskelta*

*nežiūrėjimo tarpo
būties apvaisinta*

*bičių, traumų, tranų
mylimos išskobta*

*įgelta pasipriešinimo
mano vaikystė*

*džiaugsmo tiek daug
ant krūties
plauko*

*dekaloginių
akių
žydrynėje*

*lova
balta
banali*

*pasipiršimas
banalus
žmoniškąs*

*ilga –
nepastojimo
savaitė*

*gemalas imlus
tavo
rankose*

*penkios po aštuonių
laikas pakuoti
gyvybę*

*ežero krantinėje
sužadėtinių priplauka
valtyje
išplukdyta aušra
saulėlydžio link*

*iš glūdumos ir rūko...
nutrūko
aistringų pabučiavimų link*

*glamonėjam
elektroninius laiškus
jaučiam
kas galima
lauktina*

i k i p u s r y č i ū

*(Ne)išvažiuoju –
Visais įmanomais traukiniais
Iš visų neįmanomų stočių*

*Juodas garuojantis stiklu
Garvežys
Neuronų ląstelėse trankos*

*Tos rankos —————
 Taip trankos, taip trankos
Tos rankos —————
 *Taip trankos**

*Bėgių blizgėjimas
Išvagotoj širdy
Atsisveikinant*

I

*Neišsinešiau nežinomo
Neparnešiau neįmanomo
Kodėl stoji piestu...
Tuščia tuščiam kambary*

II

*Nepabusdavau per anksti
Neprisikeldavau per vėlai
Kodėl gailėdavai neįmanomo
Man klyksmo*

III

*Bažnyčioj tinkuotoj skylėm
Yra paskutinės žvakės dvasia
Kodėl sumainei žiedus... taip...
Kad netilptų (į vieną) gyvenimai*

*Visagine kaip Punske
vis kažkas išjunginėja
srovę*

*iš ketvirtojo energetinio
širdies
bloko*

*aortose ir aukštos
įtampos
stulpuose*

*plevėsuoja
elektroninio laiško
dvasia*

*jei turėčiau 10 eilių
pasidirbčiau stalčių
pasodinčiau vynuogyną
gerčiau vyną
už k a i m y n ą*

*(kuris dvi dukras turėjo
ir nepjovė
ir nesėjo)*

*įveisčiau vynuogyną
gerčiau vyną
pas kaimyną*

*jei turėčiau nors 10 eilių
nereikėtų rytoj pagirių*

*Iš (ne)įmanomų sugrįžimų**Iš įmanomų prisikėlimų**iš mirties**Išskobtų dienų – skulptoriaus rankose**Jotvingių ežeruos**Sitkiemio pabaly**Galviečių, šešupių**pateptų degutu**Tas laikas praeis**kaip ir tu**Neįmanomai įmanomas**Mūsų visų**laike*

*Už žiemos proskynų
pavasariškų arkų
jotvingiškai įmanomų
vasarų*

*už Šiurpilio krūtų
Juodosios Ančios
Jotvos vingiuotų
upeliūkščių*

*Klevų piliakalnis
Eglinės klonis
mes ten
v i s a d a n e s m a*

*kiek daug laukuose laukų
juslių mylimos atokvėpių*

*Šešupės vingių
numindžiotų takų*

pakabintų slėnių

*nesulenkęusių
nejodinėjančių
ant asilų*

*kiek daug praeita
(nepažįstamų)
tiek bučinių
prarasta*

*kiek
neatgailauta
nepulta
nuo zikuratų*

*kiek kartų
mėginta grįžti
atminties raštus
kalbinti*

*pasirinkau tave
kaip vienuma
renkasi tylą*

*kaip toluma
geidžia
vienatvės*

*paryčiais, pabaliais
nušoliuoja arklio
sveikata*

*laikas trina voratinklių aukas
inkstuose
dializuojamas vakaras*

*laikina sielos laiptuose
susigūžusi
žarnyno vienatvė*

*ir genitalijų vėžys
masturbuojantis
gyvenimo siūlę*

p y k i n a

*lyg senas laikrodis
užmiega
gyvenimo išklibintas
skaudančių sąnarių
džiaugsmas*

*iš vaikių jūros vėjų
apsisprendusių būti man nuotaka
renku neįmanomai negimusius
nekaltojo prasidėjimo
devintąjį embrioną*

EILĒRAŠČIO VYNAS IR KŪNAS

*žodžių pasivažinėjimai
traukiniu
zuikiu*

*pegasai be sparnų
be kamanų
sudėti į stalčių*

*šalia elektros
stulpų
ištikimų įtampai*

*evangelijos upėse
elektros vaikai
dirgina tėve mūsų*

Kol nėra

*tavyje eilėraščio
nurengtos Zaratustros
veislinių sielų
visų įmanomų
žodžių*

Kol nėra

*žodyje
pienės trapumo*

Tavyje

*RGB matricų
geltonų
raudonų
mėlynų*

Kol nėra

*traukinių jautrumo
ant bėgių išlaipintos žemės
eiliuotų išvažiavimų
atsisėdusių
šalia*

*per sprindžio gerumą
(artumą)
gebėjimą pamatyti
Lietuvą*

*per (ne)ieškojimo maldą
visais įmanomais žyrykeliais
namo pareinančiais*

*keliauju į amžinąją
Tėvynę*

lyg rašybos klaida
siela
atsistoja virš kūno

nekalto prasidėjimo
mintis
ant eilėdaros laužo

Lietuvoje
visų daiktų
pradžioje
– aš degantis –

ištrauktas
iš taško
uždelstas
žodžiais nenuogas

eilėraščio vynas
ir kūnas

*Jotvingių kvapas
(lyg kapas)
Šiurpilio sugeria rasą*

*rytmečio lūpas suspaudžia
užmarštį pakelia
uždega Kirsną*

*tarp Egluvos ir eilutės
Eglės lieptuose per Romintą
Dubeninkuose*

*laiko nepradėsiu
laikrody
be vaikų*

*sušukuosiu
žodžius
šeimos metraštyje*

*neviešėsiu
Punsko sekundėje
vieną valandos valandą*

*pienės
pūkeliu
skraido
Lietuva*

*sparnais
kūrėjo
stiebiasi
į Dievą*

*jei turi ausis –
klausyk!*

saulės įsčiose

supernovos pradžia

vakaro užnakty

amžinybės kvapas

ieškau minčių

žodžių

sukandžiotų kritikų

atsisakiusių

autorystės

*dešimtosios bažnyčios
mergelė
ant Šiluvos kalno
rugiagėlėse*

*daugybė ženklų
Mendelejevo lentelėje
rožyne
erškėtrožių krūmas*

*madonose
kuriose vaikai
pradedą motinas
savo*

*ne atvirksčių
nevengdamas
atšalusių bučinių
plukdyti einu
žodžių
išlaipintų
į lūpas*

*(lai paklydusius parves
poetus)*

*rugių pakrantėmis
einu
pas juos
laukiančius
negrįžti*

*nerūpi bitėms**bitininkas**eilėraščiams**kūrėjas**nerūpi**kodėl atidarau**dar viena**mėnesį**medaus**kodėl rašau**dar viena**knygą**kodėl**korys**iškoptas**kodėl**vartau**nebaigtus lapus**Šventojo Rašto*

*jei žmonės kurie
neprakalbina
tiesos gurkšneliu*

*iš tavoęs reikalaus
užstatų
atiduok žmoną
(palaidinę)*

*jei pinigų reikalaus
negailėk
apatinės
gyvybės*

*yra Šešupė, Jotva**vingis —————**tekėk**kaip teka Lietuva**yra žiedlapiai**klevai**rugiagėlės**yra keliai**rūpintojėliai**kryžiai**amžiai*

nėra
vartojimo laiko
pasenusiems
eilėraščiams

nėra
amžinybės pradžios
pasibaigusiems
poetams

žodžiai rusena
šildo vandenį
prikūrena pirtį
(nėra kitų)

*tyliai kraujas vaikštineja
imlus, porcijuotas, dažnas
lyg krešulys
laiko aortose*

*iš keturių naivių posmų
keturių neįmanomų žodžių
pusantros išdavystės
vieno prisikėlimo*

*iš viso neįmanomo
dvi valandas atsikandu
kurios sielos inkstus degina
į laiko žarnyną kemša*

*iš neturėjimo akių
svetimų, artimų susirgimų
kapų, kurie prikelia
gėlių, kurios sutuoktuves švenčia*

*akių nenugręžk
kur stebėjimo bokštas
ir nežiūrėjimo
erdvė*

*kojų nekelk
į vieškelius be dulkių
šieno negrėbk
dainose be lankų*

*į vandenį
pažvelk
lyg į kino juostą
aritmetikos metuose
dianas savo perskaičiuok*

vizitinė dienos kortelė

didžiojo cenzoriaus rankomis

celebruoja dienlapius

artėjančios knygos

vartau ją

su meilės seilėmis

lyg senatvės jaudulį

pro skaudančią gerklę

*fotajuostos negatyvas
užfiksavęs erdvėje
pasimatymą su laiku*

*erdvės kameroje
laiko
karceris*

*du žiedai
du kadrai
du žmonės*

*pirmoji meilė
pirmoji naktis
pirmasis kūdikis*

*buvo tai prieš
pirmą įmanomą
žilą plauką*

*kai palietė lūpas
iš keturių
širdies
kameros posmų
išsiveržė
pomirtinis
meilės
krešulys*

*sapnavau
akvariumą
pilną
žuvų griaučių*

*klausinėjau
ką valgytum
po mirties
ramadano mėnesį*

čia

(ne) aš

ne mano

rankos

ne tos

kurios

buvo

apkabinusios tave

prieš mirtį

v a k a r

baimė gimti
baimė gimdyti
baimė gyventi
baimė dėl baimės
be baimės numirti

gyvenimas
artėja
amžinos baimės
link

*nerimas yra
gyvenimo dukra
kuri neapkenčia
savo motinos*

*neapkenčia
savo tėvo
pasenusio*

*suglėbusiu
kūnu
įsikibusio
į gyvenimą*

*kai išsipildo laišakai
ir nelieka vilties
perskaityti*

*per vilties plauką
per turėjimo viltį
per turėjimą*

*ateina
tikras
tikėjimas
Lietuva*

*užmiegu šalia savęs
ant jausminės
vakaro lovos*

*renku grūdelius
nuo senstelėjusios
šviesos
paviršiaus*

*nukabinu
dienos lempą
užpučiu vakarą*

*turėtų būti
jaukiau
prieš naktį
mirštant*

*kūnas**trapus**nepaklusnus**sielai**siela**su nebūtim**meilikaujanti**kekšė**abudu**pilni ažūrinių kalėjimų**tuščiažodžiavimų**atviraliežuvių**lyg boksininkai**nokautuojantys**materijos**užgaidas*

*iš kūno išrengtas
traukinio
plynam lauke*

*ant pylimo
kupros
iš Trakiškių išeinančio*

*rašau laišką
bičiuliui
draugui*

*popieriaus lapą
pro vakarą
atsisėdusį šalia
išmetu*

*lyg karštas kepalas
iš krosnies
ieškojau
karštos burnos*

*tarp žmonių
(it rugių)
pasiklydęs*

*gyvenau duonos riekėj
Tėvynėje
Tėvynei*

rugiai

dulkėmis

apvaisina vėją

prisikėlimo suknelėje

suraiko

laiką

pro dantis

prakošia

močiutės žvilgsnį

apelsinai
nešelpitini
elgetų rankose

lyg žuovys
tarp žvejotojų
lyg meškerės
valstybiniuose ežeruose
leidimuose žvejoti

apelsinai nebylūs
pakibę
ant vilties pagalio

tyloje

sugedusių

sekundžių

tikėjimas

akiplėšiškas

draudimas

eiti per rugius

pramokus žydėti

išrengtas

prieš užuojautoje

pralaimėjusiojo euforijoje

praradusiojo džiugesy

*dėl vienos dienos
vienos valandos
pasiryžusios
tapti mano vaikų
motina*

*atidariau
nematomai nematomą
erdvę
pilną pilnų
išsiskyrusių
sugrįžimų*

velykinėje parodoje

nebūk višta

dėk kiaušinius

tuščiadekoratyvinius

aštuontrynius

susitarę su Kristumi

Verbų sekmadieniai

prikels

Velykas

*apvaisinimo aktas
pilnas nuogų
viltinų kojų
teikiančių gyvybę*

*priešmeilinis
meilės jaudulys
su duona
nevalgomos gyvybės*

*kresnų bučinių
sankryžoje
stebuklas (ne)stoja
nežiūrėk...*

*žmona kuri yra
apsisiautusi geiduliais
kuri kutena pirštais
išjungia televizorių
kai reikia nupirkti duonos*

*pristato sekundėj
laukiančiųjų laiką
artėjantį kosulį
nutraukia tylą
galinčią ją
užmušti*

*nusitvėręs paskutinio plauko
skęstančiojo balsas ežere:
– vidurėžery tieskite krantą!
vandenį pilkite salas!*

*labiausiai pametusiems
gražinkite turėjimą!
pirmiausiai išėjusiems –
labiausiai laukiančius!*

*kodėl neišsinėrus iš odos!
iš kūno siaubo!
iš sąnarių skaudulio!
subyrėti svetimam kūne!*

*ten lauks paveikslas
gražus
kaip Mona Liza*

gyvenimas

iš neturėjimo ką veikti

sukūrė pasaulį

žvaigždėms iškasė dangų

išėmė kojoms žemę

supylė pylimą

padirbo laiką

Lietuvą

saulę

kryžkelėje

pabaigos galo

belaukdamas

*kviečiai sustojo
nuo dalgių atšipę
nuo šakutės vartojimo
nuo linkėjimo laimės*

*baltymus atrajojo
nitrosulfato druska
apleistus paguodė
ištroškusius pagirdė*

*dykros įkvėpė
oazėms
įsūnijo neviltį
apvesdino tikėjimą*

*uždek širdyje ugnį
baltų eilių
giliai įkvėpk tylą
lietuje prieš audrą*

*vilties Lietuvoje
žaibuose, kuriuose
kalnams
vaidenasi Jotva*

*išlaipina į kitą gyvenimą
priešo kulka
ant ramentų*

*neigaliųjų kūnas
pilnas
nokstančio gerumo*

*skalpelis
pjausto
gyvybės sielą*

*rankų turėjimą
nuo įpročio
melstis*

*gašlumą
nuo neturėjimo
artimo*

*nuleidžiu šaukštą
į tavo gyvenimą
rūkas sumaišo viralą
ant bendro stalo*

*stabelėju
nemokamą
akimirkoj*

*kur rytas
užmezga
vakarą*

*išdygsta nekaltumas
noksta kaltė
grįžta lūpos*

*iš lūpų neturėjimo
iš kurių
bučiniiais
keliauju į Ninevę*

*atsinešu
bučinių skonį
tavo prisilietimą
šaltą*

*rytoj išėsiu
(jei išėsiu)
bus daugiau erdvės
daugiau Lietuvos*

*rugiai skolina
iš manęs duoną
alkaną
gražiai iškeptą
ant ajerų*

*iš pikliuotų miltų
Kalvarijoj
suartoj
žemės juostoj*

*bandau atkurti grūdą
užarti akmenį
išeiti vaga*

*laikas baltinti vakarą
ofsetiniais dažais
laminuoti naktį
celebruoti mėnulį
pratrūkusį
pro web naršyklės
duris*

*šaukti į internetą
regis
visas
pasaulis
girdės*

*nelieskite
tylos
purvinais
pirštais
klavišų*

nebūk drungnas

kai ant balto žirgo

atjos

baltas nuosprendis

baltos viešnios

Stelmužės vėlės

juodą gedulą glaus

įkaitęs virdulys godos

prie vandens

kuris užmuša kvapą

neįmanomos krypties link

kuri viską atskiedžia

viską išplauna

sulopo gyvenimą

pratina juoktis

*tylos laiptuose
rūką praskelk
dienos seilėmis
aklųjų vesk*

*į dienojantį
sušukuotos
gyvenimo naršyklės
vidurį*

*atsiradimo sekundėje
žodžius surink
nepasikartojantį laiką
error and flash*

*ta linkme išeini
kuri neprasideda
iš kurios neišeinama
be leidimo sugrįžti*

*dienorašty neskaitai
užsimezguusių alyvų
nemeškerioji audroje
prieš saulę*

*pabundi nepavargęs
dienoraščio knygoje
prisikėlimo kvapą aitrini
tabako smilkalu*

*kaip pragyvensi tenai
negalvoji miręs be pensijos
kaip iš nedarbo pašalpos
sukaupsi prisikėlimo akimirką*

*už apatinio veido
gebėjimo grįžti vėlė
(ne per vėlai)
kol dar
 rugiai plaukia
 vaikai
 mokosi plaukioti*

sugrįšiu

*kur užgautos vaikystės aistra
gyvenimą suveja
 į amžinybės siūlą*

*anapus neturėjimo
už negirdėjimo*

*už nežinojimo
Lietuvos*

*amžinybė palanki
pasiliekančiams*

a m ž i a m s

TURINYS

LEMTINGO PRISILIETIMO LINK

Sapnuoju	8
Kodėl neišsižadėti	9
Tėvynėje	10
Kiek kainuoja vieno šviesmečio	11
Sanhedrino teisme	12
Šiandien	13
Akimirkos	14
Žodžiai Lietuvoj	15
Saulė autodestrukcijoje	16
Alus pilstomas	17
Netoli nuo moters	18
Šalia organinio vėjo	19
Supūdyto šieno tvarkos	20
Visai ne pradžioj	21
Pievoje	22
Lapės uodega ilgesnė	23
Laiką atidarykim	24
Šešupė glaudžia pakrantes	25
Lenda į kalendorių	26
Europoje	27
Galima buvo mirti	28
Gimiau toli	29
Paleidęs internetą	30
Tėviškėje	31
Baltymai	32
Moterys kandžioja lūpas	33
Meškerioja naiviai einančius	34
Tai tik pusė dainos	35
Traukiu	36
Motiną atimk	37
Rytas buvo	38
Saulė numeta	39
Ilgesingais žodžiais tylėjom	40
Apy pietė	41

Rugiapjūtė 42
Rankos 43
Noriu krislelio 44
Bandau nešiukšlinti 45
Nusirengiu 46
Ieškai manęs 47
Apčiuopiam neapčiuopiamą 48
Kailas, žemien jotvings! 49
Duryse 50

NEMOKU LIETUVOS

Tavo netikėjimas 52
Nesigydyk 53
Įkandin Sainos ir Saino 54
(Ne)išvengta prisilietimų 55
Sielos materija skleidžiasi 56
Balsu 57
Sutartinė plaka 58
Kiek tęsiasi 59
Kresnas, barzdotas 60
Gyvenimo groteskus 61
Bučiniai 62
Kiek žmonių 63
Pabaliais 64
Nuo šv. Brunono kryžiaus erdvės 65
Ramūs būkite 66
Lūpose 67
Gyjantis laikas 68
Rudens žibalinė aušra 69
Neišmanėliai 70
Būk svetimas 71
Einu lauks 72
Nėra nieko 73
Sudėliojau raides 74
Liepsna lašėjančių žvakių 75
Pasilenkiu prie telefono 76
Kuri pirma 77

Ragelyje 78
Nebijau bejausmių 79
Likimų tiek daug 80
Tėvynės meilė 81
Antazavėje 82
Kviečia gerti kavos 83
Apkabinęs tave 84
Už pirmųjų žiedų 85
Nuo kūno makšties 86
Džiaugsmo tiek daug 87
Ilga 88
Ežero krantinėje 89
(Ne)išvažiuoju 90
Neišsinešiau nežinomo 91
Visagine kaip Punske 92
Jei turėčiau 10 eilių 93
Iš (ne)įmanomų sugrįžimų 94
Už žiemos proskynų 95
Kiek daug laukuose laukų 96
Kiek daug praeita 97
Pasirinkau tave 98
Paryčiais, pabaliais 99
Lyg senas laikrodis 100

EILĖRAŠČIO VYNAS IR KŪNAS

Žodžių pasivažinėjimai 102
Kol nėra 103
Per sprindžio gerumą 104
Lyg rašybos klaida 105
Jotvingių kvapas 106
Laiko nepradėsiu 107
Pienės pūkeliu 108
Saulės įščiose 109
Dešimtosios bažnyčios mergelė 110
Ne atvirkščių nevengdamas 111
Nerūpi bitėms bitininkas 112
Jei žmonės kurie neprakalbina 113
Yra Šešupė, Jotva 114

Nėra	115
Tyliai kraujas vaikštinėja	116
Akių nenugrėžk	117
Vizitinė dienos kortelė	118
Fotojuostos negatyvas	119
Kai palietė lūpas	120
Čia	121
Baimė gimti	122
Nerimas yra gyvenimo dukra	123
Kai išsipildo laišakai	124
Užmiegu šalia savęs	125
Kūnas	126
Iš kūno išrengtas	127
Lyg karštas kepalas	128
Rugiai	129
Apelsinai	130
Tyloje	131
Dėl vienos dienos	132
Velykinėje parodoje	133
Apvaisinimo aktas	134
Žmona kuri yra apsisiautusi geiduliais	135
Nusitvėręs paskutinio plauko	136
Gyvenimas	137
Kviečiai sustojo	138
Uždek širdyje ugnį	139
Išlaipina į kitą gyvenimą	140
Nuleidžiu šaukštą	141
Iš lūpų neturėjimo	142
Rugiai skolina	143
Laikas baltinti vakarą	144
Nebūk drungnas	145
Tylos laiptuose	146
Ta linkme išeini	147
Už apatinio veido	148
Anapus neturėjimo	149

sigitas birgelis

visadan esma
eilėraščiai

Devintoji Sigitos Birgelio, gyvenančios Punske (Lenkija), poezijos knyga. Poetas praeities vaizdais, kuriuose išnyra kartos, jovingiai, buities, istorijos ir kultūros motyvai, kalba apie šiuolaikinio žmogaus gyvenimą ir jausmus.

Korektorė
Birutė BURDINAITĖ-OŁÓW

Išleido Punsko "Aušros" leidykla
Mickevičiaus 23, 16-515 Punksas
Spausdino "Aušros" leidyklos spaustuvė
<http://www.punksas.pl>